

Broj/Broj: 03/1-50-14-7-6/11

Sarajevo/Sarajevo, 18. 10. 2011. godine

**PREDMET: Informacija i prijedlog zaključaka s održane radionice o temi:
„Zakonodavni okvir, nadležnosti i planovi institucija BiH u oblasti
odbrane i sigurnosti“**

U skladu s Orijentacionim planom rada za 2011. godinu, u organizaciji Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH (u daljnjem tekstu: ZK), u Tesliću je 19. i 20. septembra 2011. godine održana radionica o temi: **„Zakonodavni okvir, nadležnosti i planovi institucija BiH u oblasti odbrane i sigurnosti“**. Podršku u organizaciji radionice dali su Misija OSCE-a u BiH, Štab NATO-a u Sarajevu i USAID-Program podrške parlamentima.

U radu radionice su iz ZK i PSBiH učestvovali: Dušanka Majkić, predsjedavajuća, Borjana Krišto, prva zamjenica predsjedavajuće, Šefik Džaferović, drugi zamjenik predsjedavajućeg, Staša Košarac, Borislav Bojić, Nermina Zaimović-Uzunović, Božo Ljubić, Krunoslav Vrdoljak, Mehmed Bradarić, članovi ZK, Boško Šiljegović, parlamentarni vojni povjerenik, Željko Grubešić, stručni savjetnik, i Jovica Katić, stručni saradnik.

Predstavnici sektora odbrane i sigurnosti prisustvovali su radionici u sljedećem sastavu:

- Ministarstvo odbrane BiH, s ministrom Selmom Cikotićem na čelu,
- Zajednički štab OSBiH, s general-pukovnikom Miladionom Miložićem na čelu,
- Ministarstvo bezbjednosti BiH, sa zamjenikom ministra Mijom Krešićem na čelu,
- Državna agencija za istrage i zaštitu – SIPA, s direktorom Mirkom Lujčićem na čelu,
- Granična policija BiH, s direktorom Vinkom Dumančićem na čelu,
- Služba za poslove sa strancima BiH, s direktorom Draganom Mektićem na čelu,
- Sektor za zaštitu tajnih podataka Ministarstva sigurnosti BiH, s pomoćnikom ministra Matom Miletićem na čelu,
- Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH, s direktorom Himzom Selimovićem na čelu,
- Agencija za policijsku podršku, s direktorom Rahmijom Hodžićem na čelu,
- Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja, s direktoricom Ljiljanom Trišić na čelu,
- Agencija za školovanje i stručno usavršavanje, s direktorom Brankom Vukojom na čelu,

- Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, s pomoćnikom ministra Dragišom Mekićem na čelu,
- Komisija za deminiranje BiH, s predsjedavajućim Mustafom Pašalićem na čelu,
- Centar za deminiranje - BHMACH, s direktorom Dušanom Gavranom na čelu,
- Komisija za sigurnost Predstavničkog doma Parlamenta Federacije i Komisija za bezbjednost Narodne skupštine Republike Srpske.

Radionici su prisustvovali i predstavnici međunarodnih organizacija u BiH:

- Misije OSCE-a u BiH, sa šefom Misije Flečer Bartonom i direktorom Odjela za sigurnosnu saradnju Viktorom fon Vilkenom na čelu,
- Komande EUFOR-a, s generalom Bernardom Bairom na čelu,
- Komande NATO-a u Sarajevu,
- USAID - Program za jačanje parlamenata,
- UNDP - Ured u Sarajevu i
- EUPM - a.

Nakon uvodnih izlaganja Dušanke Majkić, predsjedavajuće ZK koja je naglasila ciljeve održavanja radionice, učesnicima radionice obratio se Flečer Barton, šef Misije OSCE-a u BiH.

Radionica se odvijala prema utvrđenom programu, a kompletne prezentacije izložene tokom radionice dostavljene su u elektronskoj formi u prilogu ove informacije.

19.9.2011.

Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH (ZK)

Željko Grubešić, stručni savjetnik u ZK, prezentirao je zakonski okvir, rad, programe aktivnosti i plan rada Zajedničke komisije za odbrane i sigurnost BiH u 2011. godini.

Ured parlamentarnog vojnog povjerenika BiH

Boško Šiljegović, parlamentarni vojni povjerenik BiH, prezentirao je zakonski okvir, plan rada i aktivnosti Ureda do kraja 2011. godine.

Ministarstvo odbrane BiH

Selmo Cikotić, ministar odbrane, svom izlaganju je posebno istakao:

- odnose Parlamentarne skupštine i Ministarstva odbrane BiH (u daljnjem tekstu: MO BiH),

- pređeni put – reformski proces i međunarodne aktivnosti,
- primarne ciljeve u oblasti odbrane,
- prioritetne aktivnosti u oblasti odbrane, te
- planirane zadatke.

Kada je u pitanju rješavanje pitanja pokretne vojne imovine naglasio je da su realizirane sljedeće aktivnosti:

- komisija MOBiH i Oružanih snaga BiH (u daljnjem tekstu: OSBiH) izvršila je popis sredstava koja će i dalje služiti za potrebe odbrane (oko 70.000 stavki),
- vladama entiteta dostavljeni su spiskove višaka ostale pokretne imovine (mart 2010.),
- u „Službenom glasniku BiH”, broj 36/10, objavljeni su spiskovi ostale pokretne imovine koja se vraća entitetima,
- određen je rok za primopredaju višaka ostale pokretne imovine - 31.10.2011.,
- Vlada Republike Srpske sačinila je dinamiku preuzimanja pokretne imovine, u skladu s kojom je do sada preuzela oko 25% pokretne imovine,
- Vlada Federacije BiH još uvijek nije započela proces preuzimanja pokretne imovine i pored više urgencija MOBiH.

Posebno je istakao način i trenutni status rješavanja višaka naoružanja i municije OSBiH:

- ukupno utvrđene količine višaka municije i minsko-eksplozivnih sredstava (u daljnjem tekstu: MiMES) u posjedu OSBiH iznose 20.419 tona,
- utvrđena su tri načina rješavanja viškova MiMES-a: prodajom, doniranjem i uništavanjem,
- do sada je u saradnji s UNDP-jem uništeno 15.937 tona, od čega delaboracijom 7.066 tona, detonacijom 8.871 tona,
- u skladu s odlukama Predsjedništva BiH, donirano je:
 - o MUP-u RS 276 kom. naoružanja i oko 110.000 kom. različite municije,
 - o MUP-u FBiH 303 kom. naoružanja i oko 400.000 kom. municije,
 - o snagama sigurnosti IR Afganistan 60 kom. haubica 122/D30, od čega je 8 kom. isporučeno krajnjem korisniku.

Trenutne aktivnosti u ovoj oblasti usmjerene su na:

- provođenje kampanje uništavanja visokorizične (kasetne) municije,
- unapređenje kapaciteta za uništavanje Remontnom zavodu za uništavanje i održavnje u Doboju (instaliranje novih tehnoloških procesa u saradnji s UNDP-jem).

Pokretanje procesa izrade “Pregleda odbrane BiH“ i Plana modernizacije OSBiH planirano je s ciljem: sveobuhvatne analize trenutnog stanja odbrambenog sektora u BiH, definiranja potrebnih sposobnosti OSBiH u skladu s procijenjenim prijetnjama i rizicima, misijom i zadacima OSBiH, definiranja osnova vizije i dugoročnog plana razvoja OSBiH, omogućavanja daljnjeg procesa evroatlantskih integracija (NATO i EU).

Ministar Cikotić naglasio je da će u narednom periodu Ministarstvo odbrane BiH nastaviti težišno se angažirati na realizaciji primarnih ciljeva u oblasti odbrane, što naročito

podrazumijeva razvoj i unapređenje sistema odbrane i priuštivih OSBiH pod civilnom komandom i parlamentarnim nadzorom, kao i snaga sposobnih da:

- izvršavaju zakonom definirane zadatke,
- stvaraju pretpostavke za uključivanje u NATO, EU i druge evropske i evroatlantske integracione tokove i strukture,
- pružaju vojnu pomoć i saraduju sa civilnim organima,
- aktivno doprinose kolektivnoj sigurnosti putem učešća u NATO-u i UN-ovim vođenim operacijama podrške miru, te
- ispunjavaju međunarodnopruzete obaveze BiH u oblasti odbrane.

Kada su u pitanju aktivnosti usmjerene na postizanje spremnosti institucija odbrane BiH za odbranu države, naglasio je prioritetne obaveze, planirane zadatke, rješavanje statusa nepokretne imovine, kao i reformske aktivnosti.

Kao prioritete je naveo: smanjenje prosječne starosne dobi OSBiH, a posebno vojničkog sastava, što podrazumijeva prijem i obuku prije svega vojnika, a onda podoficira i oficira, predaju viška lokacija civilnim vlastima, rješavanje višaka naoružanja, municije, minsko-eksplozivnih sredstava (MES) i drugih sredstava.

Nadalje je istakao i teškoće u radu MO iH kao što su: ograničen budžet za odbranu s razmjerno malim udjelom sredstava za razvojne projekte, spore i duge procedure donošenja i usklađivanja zakonske regulative na nivou BiH i entiteta, neujednačena zakonska rješenja na nivou entiteta i kantona u oblasti PIO i zdravstvenog i socijalnog osiguranja, nedovoljnu podršku za rješavanje problema tranzicije personala u MOBiH i OSBiH (zbrinjavanje prekobrojnog i otpuštenog personala), neriješeno pitanje neperspektivne nepokretne vojne imovine, sporost u rješavanju višaka naoružanja i municije, kao i dugotrajnost procesa ugovaranja nabavki robe i usluga, što uzrokuje teškoće u izvršavanju budžeta odbrane.

Zajednički štab OSBiH

General-pukovnik Miladin Milošević u svojoj prezentaciji osvrnuo se na: trenutne zadatke OSBiH, te izazove i zadatke u narednom periodu, posebno ističući:

- učešće u operacijama kolektivne sigurnosti,
- u operacijama za podršku miru,
- samoodbranu, uključujući i borbu protiv terorizma;
- pružanju vojne odbrane Bosni i Hercegovini i njenim državljanima u slučaju napada;
- pomoći civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge katastrofe i nesreće,
- protuminsko djelovanje u BiH i
- ispunjenje međunarodnih obaveza BiH.

Kada su u pitanju izazovi, osvrnuo se na rješavanje viška ostale pokretne imovine, rješavanje višaka naoružanja, MiMES-a i rješavanje pitanja neperspektivnih lokacija.

Zadaci u narednom periodu, po riječima generala Miložića, definirani su kroz proširenje učešća u operaciji ISAF, a naročito:

- upućivanje podoficira u Regionalnu komandu Sjever;
- upućivanje instruktora,
- izvršavanje obaveza iz PARP-a¹ i IPP-a²;
- nastavak učešća u misiji UN-a u Demokratskoj Republici Kongo;
- primjena i razvijanje kapaciteta i koncepta operativnih sposobnosti;
- rješavanje višaka pokretne i nepokretne imovine;
- obuka i prijem vojnika u profesionalnu vojnu službu, te
- ispunjavanje međunarodnih obaveza.

Dušanka Majkić je nakon izlaganja ministra Cikotića i generala Miložića iznijela prijedlog poboljšanja saradnje MOBiH i PSBiH, odnosno ZK, tako što bi se u narednom periodu u partnerskim odnosima i tokom redovnih zasjedanja ZK sa MOBiH, na mjesečnoj bazi, rješavao jedan po jedan problem kroz šest prioriteta:

1. **formiranje materijalno – finansijskog računovodstva u OSBiH**, s obzirom da od 2005. do danas još uvijek nije formirano u OSBiH. Na nivou Zajedničkog štaba postoji jedna paravojna formacija pod nazivom „Privremeni knjigovodstveni centar OSBiH“;
2. **izvršiti popis oružja, municije i MES-a u svim skladištima**, te definirati šta se u njima zaista nalazi;
3. **izvršiti ponovo analizu perspektivne vojne imovine** jer primjeri govore da u toj oblasti nije posao urađen dobro. Za perspektivnu imovinu proglašen je veliki broj kamiona koji nisu upotrebljivi (nije racionalno njihovo održavanje). Pitanje je zašto su se te stavke našle na listi perspektivne imovine. Također, na listi perspektivne imovine nalaze se radionice za različite vrste remonta, a OSBiH nemaju formacijska mjesta za remontne radionice. Pored toga, iz oblasti medicine za perspektivnu vojnu imovinu proglašeni su stacionari za liječenje, stomatološke i oftalmološke ambulante iako takva mjesta formacijom nisu predviđena;
4. **regulirati procedure rješavanja višaka oružja, municije i MES** – kada je u pitanju prodaja, navela je da ne treba da postoji dalja iluzija da će MOBiH nešto prodavati, jer za to nema zakonske mogućnosti. Kada je, pak, u pitanju doniranje, navela je da je ono završeno. Naposljetku, kada je u pitanju uništavanje višaka, istakla je da nekoliko sigurnosnih agencija radi na ovim poslovima i sigurno je da će za određene poslove po ovom pitanju za period 2006. – 2009. godina doći i do sudskog epiloga. Nije dobro što je stalno jedna afera za drugom, što pokazuje da je proces uništenja MiMES-a rađen mimo svake kontrole u MOBiH. Umjesto da se viškovi naoružanja uništavaju, oni završavaju na tržištima zemalja za koje postoji embargo UN-a, kao i u rukama određenih kriminalnih grupa. Istakla je da je 2010. u Zenici organizirana radionica o

¹ PARP – Partnerski akcioni plan;

² IPP – Individualni partnerski program;

ovom pitanju, na kojoj je ZK dala svoj puni doprinos, a dogodilo se da procedure nisu završene i nije osigurana transparentnost tog procesa. U vezi s konstatacijom o nestanku 11,5 tona eksploziva, navela je da proces u vezi s tim još nije završen, jer bi se u tom slučaju trebalo isknjižiti 520 tona municije i MES-a sa skladišta. Ipak, to se sada ne može uraditi, jer nema odvage sekundarnih sirovina, a to sve dovodi do nepoštovanja računovodstvenih propisa;

5. **regulirati procedure javnih nabavki – nepoštivanje Zakona o javnim nabavkama** – zahtijeva hitnu izradu pravilnika kojim će se regulirati javne nabavke;

6. **razmotriti problematiku personala:**

6.1. **unapređenje oficira** je proces koji karakterizira nezadovoljstvo, netransparentnost, nepotizam i rušenje kredibiliteta OSBiH. Navela je slučaj Dušana Gavrića koji je bio prvorangirani za unapređenje u čin brigadira. Načelnik Zajedničkog štaba revidirao je rang- listu te je umjesto Gavrića za unapređenje predložio Sinišu Ostojića koji uopće nije razmatran za unapređenje. Brigadir Gavrić se žalio te je naredbom ministra odbrane unaprijeđen u čin brigadira, ali iz “osvete” zato što je pokušao zaštititi svoje interese je prekomandovan. Inače, doživio je 16 prekomandi. U Izvještaju parlamentarnog vojnog povjerenika BiH za 2010. pominje se sastanak čelnih ljudi Ministarstva odbrane BiH s Dušanom Gavrićem u kabinetu ministra odbrane, o čemu je sačinjen zapisnik koji se skriva od javnosti. Izjavila je da očekuje da će Zajednička komisija imati priliku da se upozna s nalazima iz tog izvještaja i da će doći u posjed ovih zapisnika kako bi vidjela šta se događalo Dušanu Gavriću.

6.2. **Unapređenje vojnika u čin podoficira.** I ovaj proces karakterizira netransparentnost, nezakonitost, nepoštovanje postojećih procedura i nepotizam. Navela je primjer supruge jednog generala koja je kao civilno lice radila u računovodstvu. Unaprijeđena je u čin podoficira tehničke službe, a sin tog istog generala je vojnik po ugovoru i izvjesno je da će i on biti unaprijeđen u čin podoficira.

6.3. **Prestanak službe profesionalnih vojnih lica u Oružanim snagama** – Navela je da u velikom broju slučajeva kriterij za otpust (član 101. Zakona u službi u Oružanim snagama) nije ispoštovan. Nije primijenjen princip jednakih mogućnosti. Taj slučaj je naveden u Izvještaju parlamentarnog vojnog povjerenika BiH za 2010. U pitanju je isti član 101. stav 3. Zakona o službi u Oružanim snagama BiH kojim se precizira da će Ministarstvo odbrane BiH jednom godišnje informirati Parlamentarnu skupštinu BiH o imenima i prezimenima, nacionalnoj pripadnosti i broju vojnika, podoficira i oficira te razlozima za produženje trajanja službe u OSBiH i nakon godina života predviđenih u stavu (1) tač. a), b) i c) ovog člana.

6.4. **Kršenje ljudskih prava u Oružanim snagama**, navela je dva primjera: prvi slučaj pukovnika Predraga Paninčića i majora Duška Mrđe i drugi slučaj majora dr. Jelisavete Kockar. U vezi s prvim slučajem u kojem se govori o remontu helikoptera MI-8 i MI-17 u Ukrajini, za koje je plaćeno oko 10 miliona KM iz budžeta MOBiH, i napravilo veliku aferu u bh. javnosti. MOBiH nije smatralo da treba provjeriti navode supervizora i tehničke inspekcije o učinjenim nedostacima

već su zbog objavljenog objektivnog teksta Paninčić i Mrđa kažnjeni umanjnjem plaće. I pored toga što je nalaz istražnog tima vojne policije, koji je potvrdilo i Tužilaštvo BiH, o tome da ne postoje dokazi o njihovoj krivici potvrđen, oni su kažnjeni. Niko u MOBiH nije postavio pitanje odgovornosti za propuste za remont helikoptera, njihove neispravnosti, opasnosti da padnu na naseljeno mjesto i dr.. I za to MOBiH mora da povede istragu i u ovom slučaju informira Zajedničku komisiju šta je po tome urađeno. U vezi s mobingom prema majoru dr. Jelisaveti Kockar, kojem je izložena od komandanta zrakoplovne brigade, treba preduzeti sve potrebne mjere kako bi se i ovaj slučaj okončao.

Marina Pendeš, zamjenica ministra odbrane BiH, pokušala je odgovoriti na izlaganje Dušanke Majkić, te navela da je MOBiH spremno biti domaćin ZK i na sva ova pitanja pripremiti odgovore.

Šefik Džaferović naveo je da ovaj skup predstavlja rezultat rada ZK u posljednjih šest godina. Zatražio da se definiraju pitanja i da se na osnovu toga vidi kako stoje stvari u sektoru odbrane, te da ministar da odgovore na njih, kako bi se počeli baviti i drugim važnim pitanjima u BiH.

Selmo Cikotić, ministar odbrane BiH, također je u kasnijoj raspravi, dajući odgovore na pitanja kojih se rasprava ticala, naveo da je dobro napraviti zajednički radni sastanak ZK i MOBiH na kojem bi bila razmotrena sva otvorena pitanja. Ocijenio da je ova razmjena informacija dobra, te zaključio da bi ovaj sastanak trebalo da se održi u MOBiH.

Borislav Bojić naveo je da se preko ovoga ne treba olako prelaziti, već treba donijeti zakon kojim bi se omogućilo provođenje parlamentarne istrage po ovim pitanjima. Veliki je broj otvorenih pitanja. ZK treba provesti parlamentarnu istragu, a MOBiH i Zajednički štab OSBiH treba da odgovore na postavljena pitanja.

Staša Košarac naveo je da je jasno pokazana želja ZK za naredni period, te da su definirana pitanja za MOBiH. Potencirano je šest pitanja na koja treba obratiti pažnju, te nije bilo negiranja od MOBiH po bilo kojem od njih. ZK će u narednom periodu pokušati naći što bolje rješenje kada je u pitanju njihovo rješavanje.

Krunoslav Vrdoljak saglasio se sa činjenicom da u svim istragama o pojedinačnim navodima treba doći do samog kraja.

Dušanka Majkić je, zaključujući raspravu u ovom dijelu, navela da ovo treba da bude primjer kako se treba raditi s drugim institucijama. ZK će vrlo brzo u narednom periodu definirati probleme. Odgovarajući na diskusiju Borislava Bojića, navela je da nije ni željela olako preći preko svih ovih problema, te istakla da je potrošila jako puno vremena da dođe do svih ovih informacija. ZK ne može čekati da se počne provoditi zakon kojim će ovoj komisiji biti omogućena parlamentarna istraga, već treba odmah početi raditi na rješavanju ovih pitanja i svaki uspjeh na tom putu bit će zajednički.

Ministarstvo sigurnosti BiH

Mijo Krešić, zamjenik ministra, u uvodnom dijelu naglasio je nadležnosti, ljudske resurse, te Strateški plan Ministarstva sigurnosti BiH za period 2011.-2013. kojim, pored ostalog, treba definirana tri cilja:

- Strateški cilj 1. - Stvoriti pretpostavke kojima se osigurava bolja koordinacija ključnih institucija i uloga Ministarstva sigurnosti BiH u sigurnosnom sektoru;
- Strateški cilj 2. - Unaprijediti efikasnost, učinkovitost i profesionalizam u Ministarstvu sigurnosti BiH i
- Strateški cilj 3. - Ispuniti obaveze koje proističu iz procesa pridruživanja euroatlantskim integracijama.

O aktivnim projektima u Ministarstvu sigurnosti BiH posebno je istakao:

- Izmjene i dopune Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu;
- Izrada strategije u oblasti imigracije i azila i Akcionog plana (2012.-2015.);
- Izradu novog programa obuke u oblasti imigracije i azila (2012.-2015.);
- Provođenje Protokola o saradnji i osiguranju adekvatnog i sigurnog smještaja i zbrinjavanja stranaca žrtava trgovine ljudima u BiH;
- Primjena Protokola o saradnji s IOM-om³ u provođenju programa zaštite žrtava trgovine ljudima i njihovom dobrovoljnom povratku u zemlje porijekla ili zemlje boravka;
- Provođenje Memoranduma o razumijevanju s IOM-om o pomoći pri dobrovoljnom povratku neregularnih migranata (tzv. AVR program);
- Provođenje Sporazuma o readmisiji s EU i drugih sporazuma o readmisiji u dijelu prihvata bh. državljana;
- Rad na projektu "Podrška sistemu za upravljanje imigracijama u BiH" u saradnji sa IOM-om i Švicarskom agencijom za razvoj i saradnju (SDC)
- Tehničku podršku radu Koordinacionog tijela za praćenje provođenja Strategije u oblasti migracije i azila i Akcionog plana za period 2008.-2011.

Kada je u pitanju granična sigurnost, kao prioritete naglasio je:

- uspostavljanje Zajedničkog centra za analizu rizika (jedinствени centar u svijetu u čiji rad su uključene sve granična službe);
- koordinaciju aktivnosti na ispunjavanju uslova iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima iz oblasti sigurnosti granica;
- potpisivanje ugovora između Vijeća ministara BiH i Vlade Crne Gore o graničnim prijelazima za međunarodni i pogranični promet;
- reviziju Ugovora između BiH i Republike Hrvatske koji se odnose na granične prijelaze;
- provođenje tvining projekta "Podrška provođenju Strategije i Akcionog plana JUG".

³ IOM – Međunarodna organizacija za migracije

Govoreći o budućim aktivnostima sektora za zaštitu i spašavanje, posebno je naglasio sljedeće:

- uspostavljanje sistema jedinstvenog evropskog broja 112 na teritoriji BiH;
- pokretanje inicijative za nabavku letjelica za gašenje požara na otvorenom prostoru;
- formiranje specijalizirane mješovite jedinice zaštite i spašavanja na nivou BiH, po standardima UN-a i NATO-a
- opremanje Operativno-koordinacionog centra BiH
- izrada metodologije za izradu planova, te izrada planova za zaštitu i spašavanje
- organizacija seminara o temi „Pravni aspekti upravljanja u vanrednim situacijama za JI Evropu“ u koorganizaciji s Štabom NATO-a u Sarajevu i Napulju (2. - 4. 11. 2011.)

Govoreći o budućim planovima sektora za informatiku i telekomunikacione sisteme, naveo je da je naročito potrebno:

- poboljšati i proširiti elektronski sistem za razmjenu podataka,
- saradivati s međunarodnim tijelima na donošenju i primjeni različitih sigurnosnih standarda,
- proširiti i poboljšati TETRA sistem i SPIN policijsku mrežu,
- raditi na unapređenju ISM sistema uvođenjem biometrijskih viza i biometrijskih kartica za strance.

Ministar Krešić naglasio je zadatke kao što su obaveze BiH prema evropskim integracijama, IPAP, Evropsko partnerstvo, Mapa puta za liberalizaciju viznog režima

Državna agencija za istrage i zaštitu –SIPA

Mirko Lujčić, direktor SIPA-e, u uvodu je naglasio da će govoriti o prioritetnim i realnim zadacima i obavezama. U funkciji poboljšanja unutrašnje organizacije i efikasnosti postupanja Agencije, prioritetno je poboljšanje rješenja navedenih u sljedećim zakonima:

- Zakonu o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu;
- Zakonu o policijskim službenicima BiH;
- Zakonu o državnoj službi u institucijama BiH;
- Zakonu o zaštiti tajnih podataka; Zakonu o budžetu institucija BiH i
- Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

Nužno je poboljšati rješenja u vezi sa:

- opisom osnovnih nadležnosti Agencije (čl. 3 Zakona);
- osnovama strukture Agencije (čl. 4 i 11 Zakona);
- opisom nadležnosti osnovnih organizacionih jedinica (čl. 12-20. Zakona), te
- saradnjom s drugim tijelima BiH (čl. 21 i 22 Zakona).

Po riječima direktora Lujica, kada je u pitanju dogradnja Zakona o policijskim službenicima BiH, potrebno je poboljšati rješenja u vezi sa:

- osnovnim obavezama policijskih službenika (Nespojivost - čl. 38 Zakona);
- načinima pristupanja policijskom organu (čl. 42 Zakona);
- privremenim eksternim premještajem (čl. 65. Zakona);
- ocjenjivanjem i rezultatima rada policijskih službenika (čl. 80-82 Zakona);
- suspenzijom policijskih službenika (čl. 112 Zakona);
- zapošljavanjem u prelaznom periodu (čl. 123- Zakona).

Nadalje, potrebno je predvidjeti rješenja za zakonom predviđenu prečicu za zapošljavanje rijetkih eksperata ili državnih službenika iznimno rijetkih specijalnosti, te rješenja da Agencija za jedan broj poslova u vezi s tajnim/prikrivenim operacijama i posebnim istražnim radnjama zahtijeva ili provodi posebno sigurnosno provjeravanje.

Još je potrebno predvidjeti fleksibilnija rješenja koja će omogućiti Agenciji izgradnju kapaciteta (posebno smještajnih ali i kapitalnog opremanja) u skladu sa strateškim opredjeljenjem Agencije, a u okviru raspoloživih budžetskih sredstava.

Zaključio je da zakonsku regulativu i dokumente koji predstavljaju okvir za izradu Programa rada SIPA-e za 2011. godinu, kao i dostignuti nivo organizacione ustrojenosti, kadrovske popunjenosti, materijalno-tehničke opremljenosti i rezultate rada njenih organizacionih jedinica u 2010. godini, definiraju sljedeći strateški ciljevi:

1. ojačati kriminalističko-istražne kapacitete kao odgovor na pojavne oblike kriminala iz nadležnosti Agencije,
2. unaprijediti kriminalističko-obavještajnu djelatnost Agencije,
3. razviti organizacione kapacitete Agencije da strateški odgovara sigurnosnim izazovima,
4. uspostaviti adekvatan potencijal u ljudskim resursima koji osigurava da Agencija održava optimalni nivo kadrovskih kapaciteta,
5. povećati podršku, saradnju i razmjenu informacija s kantonalnim, entitetskim, državnim i međunarodnim partnerima, te
6. poboljšati imidž Agencije u javnosti.

Granična policija BiH

Vinko Dumančić, direktor Granične policije BiH, (u daljnjem tekstu: GPBiH) se u skladu sa zahtjevima članova ZK posebno se u svom izlaganju osvrnuo na Strategijske ciljeve GPBiH u periodu 2010.-2014. godina, na probleme otkrivanja korupcije u redovima GPBiH kao i na probleme koje treba rješavati u narednom periodu.

Direktor Dumančić naglasio je da predstavnici GPBiH trenutno učestvuju u aktivnostima vezanim za izmjene i dopune sljedećih zakonskih akta:

- Zakon o policijskim službenicima BiH,
- Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu,
- Zakon o prebivalištu i boravištu državljana BiH i
- Zakon o graničnoj kontroli.

Promjene ovih zakona su nužne jer je praksa pokazala mogućnost za boljim rješenjima.

Strategijom Granične policije (2010.-2014.) utvrđeno je pet ključnih prioriteta koji će omogućiti GPBiH da ispuni svoju misiju i viziju:

- Povećati sposobnosti GPBiH da spriječi i smanji prekogranični kriminalitet i ilegalne migracije;
- Poboljšati ugled GPBiH u zajednici kroz prihvatanje, poštovanje i podršku;
- Unaprijediti usvajanje i provođenje šengenske pravne tečevine u GPBiH;
- Kontinuirano unapređivati razmjenu informacija, koordinaciju i saradnju sa svim partnerskim agencijama, te
- Unaprijediti rukovodne i upravljačke kapacitete GPBiH za upravljanje promjenama.

Direktor Dumančić je posebno naglasio problem s Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji GPBiH koji Vijeće ministara BiH treba da odobri. Na to se čeka više od godinu dana i ta činjenica predstavlja veliki problem u radu GPBiH kao i nezainteresiranost Uprave za indirektno oporezivanje BiH, koja neposredno gazduje infrastrukturom na GPBiH, da riješi pitanja od vitalnog interesa za GPBiH.

Služba za poslove sa strancima BiH

Dragan Mektić, direktor Službe, tokom prezentacije je posebno istakao: rezultate operativnog djelovanja, nove migracione trendove i probleme, planove i migracione izazove za budućnost.

Posebno su prisutni:

- problemi zbog dugog boravka lica koja su prijetnja javnom redu i nacionalnoj sigurnosti u Imigracionom centru (iz razloga apelacija kod Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu i Komitetu za ljudska prava UN-a), čime onemogućavaju službu za preduzimanjem bilo kakvih daljih mjera prisilnog udaljenja do okončanja postupka po apelaciji,
- problemi zbog opstrukcije zemalja (Irak, Alžir, Tunis, Egipat i Maroko) za državljane koji se nalaze u postupku deportacije da daju saglasnost BiH za prihvatanje tih lica čime se otežavaju i te aktivnosti, te
- problemi zbog postupaka utvrđivanja identiteta za lica koja dolaze iz ratnih područja, nemaju nikakvih identifikacionih dokumenata, promjena iskaza i sl. (Afganistan, Palestina, Alžir, Pakistan, Irak) istaknuti su kao posebni migracioni problemi u radu Službe za poslove sa strancima.

Sektor za zaštitu tajnih podataka Ministarstva sigurnosti BiH

Munib Isaković prezentirao je rad Sektora s ciljem da informira članove ZK o koracima uređenja zaštite tajnih podataka te elementima sigurnosnog sporazuma i međunarodne saradnje, problemima u primjeni Zakona o zaštiti tajnih podataka, te izazovima koji se javljaju u radu ovog sektora.

Problemi u primjeni Zakona o zaštiti tajnih podataka posebno se vide u nedovršenoj reformi sektora sigurnosti, kao i u neusklađenosti zakonske i podzakonske regulative. Ocijenio je da su prioriteta Sektora potreba da se izvrši primjena Zakona o zaštiti tajnih podataka na cijeloj teritoriji BiH, te da izvrše izmjene zakonskih propisa u oblasti zaštite tajnih podataka radi usklađivanja sa standardima EU.

Nakon ovih izlaganja obavljena je diskusija.

Dužanka Majkić naglasila je da nema opravdanja za nedolazak ministra Sadika Ahmetovića na radionicu. Govoreći o dijelu prezentacije u kojem je zamjenik ministra naveo da ovo ministarstvo nema operativnu nadležnost, te da ono vrši koordinaciju među agencijama u okviru njega, postavila je pitanje šta ustvari predstavlja ova koordinacija, te koji su problem riješile agencije uz pomoć Ministarstva. Ocijenila je da se zajednički kolegiji ministra i direktora agencija ne održavaju, što govori da Ministarstvom upravlja grupa ljudi odana ministru. Zaključila je da je očigledno da se u sastavu Ministarstva nalazi prevelik broj ljudi. Naglasila je da je neophodno uraditi brojne nedovršene projekte u Ministarstvu sigurnosti gdje je posebno bitno učiniti sve da se izbalansira nacionalni sastav, te da se učini sve da se ne preklapaju aktivnosti Ministarstva i policijskih agencija koje se nalaze u njegovom sastavu. Metodologija izrade informacija o stanju sigurnosti u BiH, koja je puko zbrajanje podataka i brojki koje dostavljaju entitetski i kantonalni MUP-ovi, same po sebi ništa ne znače. Svoju diskusiju zaključila je konstatacijom da je Ministarstvo sigurnosti jedan loš primjer komunikacije sa PSBiH i nadležnom ZK, a sam ministar se neredovno odaziva na pozive ZK za prisustvo sjednicama i radionicama, te svjesno izbjegava odgovore na brojna pitanja iz njegove nadležnosti.

Šefik Džaferović naveo je da su kompetencije odbrane i sigurnosti podijeljene među više organa vlasti u BiH. Posebno je potencirao pitanje postupanja države s privremeno oduzetim predmetima i robama sumnjivog sadržaja, koje usljed zakonske neriješenosti propadaju, a čija tržišna vrijednost zna biti izuzetno visoka. Ove robe ne tiču se političkih pitanja, već svakodnevne prakse po pitanju postupanja s njima. Navodeći hitnost rješavanja ovog pitanja, istakao je da ovo ne podrazumijeva oduzimanje nadležnosti od bilo kojeg organa, na bilo kojem nivou vlasti.

Mehmed Bradarić problematizirao je činjenicu da je u okviru Izvještaja o radu Vijeća ministara BiH definirano da je Ministarstvo sigurnosti BiH postiglo najslabiji rezultat, te realiziralo manje od 50 % programskih zadataka. S tim u vezi je potrebno definirati šta je to što je potrebno uraditi, te kroz posjete ZK institucijama sigurnosti doći do odgovora na

pojedina pitanja. Naveo je da se po rezultatima Transparensi internešenela BiH nalazi na 91. mjestu po stepenu korupcije, te u vezi s tim pitao da li je Agencija za borbu protiv korupcije počela s radom. Napolijetku je zamolio da mu se potvrdi istinitost tvrdnje da je pomoćnik ministra za borbu protiv terorizma, organiziranog kriminala i zloupotrebe droga Vjekoslav Vuković, koji se pred sudom u Rijeci teretio za nezakonitu trgovinu naoružanjem, vraćen na svoje radno mjesto na kojem je radio i prije pokretanja sudskog spora protiv njega.

Štaša Košarac naveo je da je ovoj radionici trebalo da prisustvuje sam ministar, s obzirom da on nema isto mišljenje kao i njegov zamjenik, koji je prezentirao rad ovog ministarstva. Podsjetio je da mnogi zakonski projekti Ministarstva sigurnosti u PSBiH nisu prošli jer nije postojala politička saglasnost. Ono što je navedeno u prezentaciji ovog ministarstva je ublažavanje činjeničnog stanja, a ova komisija nema pravo ublažavati činjenice. Posebno je potencirao problem krivičnih djela ratnih zločina, navodeći da je SIPA ovo trebala bolje regulirati, te cijeneći da se ZK treba odrediti prema saslušanju svjedoka jer to predstavlja veliki problem za BiH i sve njene građane. Zaključio je da osnovni problem u radu Granične policije svakako predstavlja Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, te da BiH ima evidentnih problema i u radu Obavještajno-sigurnosne agencije, čiji predstavnici nisu na ovoj radionici. Sva pitanja treba rješavati na budućim sjednicama ZK.

Nermina Zaimović-Uzunović navela je da bi bilo dobro da svi članovi ZK među sobom dijele informacije do kojih dolaze. U svim izvještajima o radu sigurnosnih agencija konstatirani su zajednički problemi koje treba riješiti, a oni se odnose na nedovršeni zakonodavni okvir. S tim u vezi je sugerirala institucijama da, u skladu s propisanim procedurama, upućuju u parlamentarnu proceduru izmjene zakonskih akata, te delegiraju rješenje pojedinih pitanja. Svi dokumenti treba da budu usklađeni sa standardima EU. Zaključila je da Ministarstvo sigurnosti nije istaklo ni malu dozu samokritike na svoj dosadašnji rad.

Mijo Krešić, zamjenik ministra sigurnosti BiH, u pokušaju da odgovori na brojna pitanja naglasio je da Ministarstvo sigurnosti nema operativnu nadležnost nad agencijama u njegovom sastavu i da on ima dosta neslaganja i različitih pogleda na stanje u Ministarstvu u odnosu na ministra Ahmetovića. Obrazložio je i da je nacionalna struktura rukovodećih službenika takva da njome s pravom nisu zadovoljni mnogi. Predložio je da se usaglasi u što kraćem roku lista zakona koje treba pripremiti i predložiti u proceduru. To je jedini put da se riješe problemi koji su nagomilani i rješivi ako Ministarstvo iskoristi resurse koje ima.

Mirko Lujić, direktor SIPA-e, je u odgovoru na pitanje koje mu je postavljeno u diskusiji, odgovorio da SIPA prilikom predlaganja zakonskih rješenja svjesno ide ka ZK, jer upućujući zakonske prijedloge u redovnu proceduru, ona zna biti izuzetno duga. Podržao je inicijativu Šefika Džaferovića u vezi sa osnivanjem posebnog tijela za privremeno oduzimanje imovine stečene krivičnim djelima.

20. septembar 2011.

Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH

Himo Selimović, direktor Agencije, u uvodnom dijelu upoznao je učesnike radionice sa uspostavljanjem i početkom rada Agencije, njenim strateškim ciljevima, prioritetnim ciljevima i trenutnim stanjem u okviru Agencije.

Naveo je da je komunikacijom, koordinacijom i saradnjom sa svim partnerima u zemlji i vani planirano kontinuirano povećavati doprinos sigurnosti i kvalitetu života građana Bosne i Hercegovine, regije i šire.

Prioritetni ciljevi Direkcije su:

- osiguranje trajnog smještaja Direkcije,
- jačanje kapaciteta (osoblje, oprema, ...),
- instaliranje centralnog servera za elektronsku razmjenu podataka između policijskih tijela i tužilaštava,
- potpisivanje Memoranduma o saradnji, pružanju međusobne pomoći i koordinaciji poslova iz oblasti obavještavanja i zaštite VIP osoba i objekata,
- Provođenje Tvining projekta,
- Kontinuirana podrška redovnom održavanju sastanaka Koordinacije direktora policijskih agencija za provođenje zakona u BiH i glavnog tužioca BiH.

Direktor Selimović i njegov zamjenik Mile Jurić iznijeli su i niz drugih problema gdje je posebno značajno trajno rješenje smještaja, statusa policijskih službenika, označavanja policajaca te priprema prijedloga zakonskih i podzakonskih akata koji treba da omoguće da Direkcija radi misijom predviđene poslove.

Agencija za policijsku podršku BiH

Rahmija Hadžić, direktor Agencije, prezentirao je rad Agencije te istakao da je u Strateškom planu 2011. - 2013. Agencije predviđeno provođenje dva strateška programa: Strateško upravljanje i administracija i pružanje podrške policijskim strukturama BiH.

Strateški ciljevi, po riječima direktora Hadžića, jesu potpuno uspostavljanje operativnih kapaciteta Agencije, kontinuirana komunikacija i saradnja s drugim policijskim tijelima, novi programi i usluge u skladu s potrebama korisnika.

Formirana je i radna grupa za izradu akata o standardiziranoj opremi za policijska tijela Bosne i Hercegovine gdje učestvuju predstavnici svih policijskih tijela BiH i Ministarstva sigurnosti BiH.

Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova

Branko Vukoja, direktor Agencije, prezentirao je strategiju razvoja i dostignuti kapacitet za preuzimanje svih Zakonom utvrđenih nadležnosti.

Provođenje svih vidova obuke, školovanje oko 750 polaznika godišnje, i to: 250 polaznika – osnovna policijska obuka I. i II. nivoa i 500 polaznika - svi vidovi specijalističke obuke.

Direktor Vukoja istakao je da je na nivou države potrebno donijeti neophodne zakonske i podzakonske akte, kao što su:

- Zakon o detektivskim i zaštitarskim agencijama,
- Pravilnik o certificiranju pripadnika detektivskih agencija,
- Pravilnik o certificiranju pripadnika agencija za zaštitu lica i imovine,
- Ostale podzakonske akte kojima se preciznije regulira navedena materija.

Izgradnja objekata za trajni smještaj, saradnja s visokoškolskim institucijama, saradnja s akademijama u inozemstvu, interaktivna saradnja sa sigurnosno-institucionalnim okvirom BiH su prioriteti Agencije kao i provođenje svih vidova obuke i školovanje oko 750 polaznika godišnje po zahtjevima specijalističke obuke.

Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja Bosne i Hercegovine

Ljiljana Trišić, direktorica Agencije, istakla je u svojoj prezentaciji zakonske nadležnosti Agencije, organizacionu strukturu i smještajne kapacitete.

Posebno je istakla problem s laboratorijom za DNK gdje se čeka realizacija Zaključka Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Naime, laboratorija koju je Bosni i Hercegovini donirala Evropska komisija privremeno je smještena u prostor Federalnog MUP-a. Tom donacijom predviđeno je da se oprema za DNK analize, kada Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja BiH bude pripremila uslove za rad, bude prebačena na njenu sadašnju lokaciju. Predstavnički dom PSBiH je svojim zaključkom obavezao Ministarstvo sigurnosti BiH da postupi po ugovoru koji je tada potpisan s donatorom.

Direktorica Trišić osvrnula se i na problem opremanja i stavljanja u funkciju laboratorija za provođenje zakonom propisanih nadležnosti, plansko kadrovsko projektiranje, transparentan izbor stručnog kadra i predviđena sigurnosna provjera zaposlenih, dosljedno poštivanje međunarodno usvojenih standarda s naglaskom na stručnost, odgovornost, blagovremenost i nepristrasnost u izvršavanju ovih veoma složenih i značajnih poslova te razvijanje saradnje sa sličnim institucijama u BiH, regionu i šire.

Dušanka Majkić je, u dijelu predviđenom za diskusiju, insistirala da otvoreno pitanje za Ministarstvo sigurnosti BiH, koje se tiče opreme za DNK laboratoriju, koju je donirala 2006. godine Evropska komisija, i koja je Memorandumom o razumijevanju privremeno smještena u Kriminalističko-tehničkom centru MUP-a Federacije BiH treba što prije riješiti. Ministarstvo sigurnosti BiH još se nije izjasnilo o sudbini ove opreme u smislu trajnog

raspolaganja i korištenja, te je u vezi s tim insistirala da se na narednu sjednicu Zajedničke komisije pozove ministar sigurnosti Sadik Ahmetović kako bi objasnio zašto se ne provodi zaključak Predstavničkog doma PSBiH.

Nermina Zaimović-Uzunović zaključila je da je zajedničko za sve agencije da je proces rada u njima nezavršen.

Šefik Džaferović naveo je da se ovdje radi o institucijama koje tek stasavaju u svom radu. Kako bi se jasnije sagledali problemi u radu ovih agencija, naveo je da svaka od ovih institucija treba sačiniti ka ZK jednu zasebnu informaciju o problemima u njima, kako bi se na sjednicama Komisije problem po problem u vezi s tim rješavao. Svaka od njih ima punu podršku ZK i PSBiH, koje će insistirati na zakonitosti u njihovom radu. Podsjetio je da je ranije postojao problem u provođenju Zakona na osnovu kojeg su ove agencije nastale, te naglasio da ovih zastoja u budućnosti ne smije biti. Zaključio je da i on spada u red onih članova ZK koji žele da sve ove agencije profunkcioniraju u svom punom kapacitetu.

Staša Košarac je također tražio informaciju o provođenju zaključaka PSBiH o laboratoriji DNK, navodeći da niko nema pravo dovoditi u pitanje međunarodni kredibilitet BiH i da donatorima šalje različite poruke, te da ne poštuje zaključak Predstavničkog doma PSBiH. Još je naveo da iz ovog postupka ne može biti amnestirana ni Vlada FBiH u čijem sastavu se i nalazi FMUP, te da je nedopustivo i ovakvo ponašanje ministra sigurnosti BiH kada je oprema za analizu DNK u pitanju.

Borislav Bojić naveo je da Agencija treba da radi u skladu sa zakonom, a ZK treba da radi na način da se sprovede parlamentarna istraga u vezi sa zaključkom PSBiH, cijeneći da Parlament ne treba ni donositi zaključke ako se oni neće poštovati.

Mehmed Bradarić je, također, osudio ponašanje ministra sigurnosti BiH što nije prisutan na ovoj radionici, cijeneći da je Komisija tima ostala uskraćena za veliki broj odgovora, ali želi da vjeruje da on nije danas namjerno odsustvovao. Zaključio je da Komisija treba u narednom periodu održati sastanke s direktorima policijskih agencija, kako bi se krenulo u realizaciju rješavanja svih navedenih problema.

Mijo Krešić, zamjenik ministra sigurnosti, naveo je da u ovom dijelu on odgovara u svoje ime, a ne u ime ministra. Potvrdio je da je opremu za DNK analizu donirala Evropska komisija Ministarstvu sigurnosti BiH, te da je prema tome ovo ministarstvo i vlasnik navedene opreme. S tim u vezi naveo je da bi ova oprema trebalo da bude vraćena i stavljena na raspolaganje Agenciji za forenziku, te zaključio da o ovom problemu, s ciljem njegovog konačnog rješavanja, treba više razgovarati. Kao poseban problem naveo je činjenicu da usvajanjem zakonskog seta kojim su osnovane Direkcija za koordinaciju i tri nove agencije, otvorio prostor za zapošljavanje čak hiljadu novih službenika, postavljajući pitanje ima li za ovoliki broj ljudi zaista posla u ovim institucijama.

Ljiljana Trišić navela je da nevratanje ove opreme u vlasništvo Agencije konkretno znači blokadu rada Agencije u ovom segmentu. Zakonom je nadležnost ove agencije u vezi s forenzičkim ispitivanjima, koja podrazumijevaju i DNK analizu, jasno definirana, što nije

slučaj ni s jednim MUP-om na nižim nivoima vlasti u BiH. Naglasila je da je objektivna alternativa, ako u dogledno vrijeme ne bude stavljena na raspolaganje Agenciji, da se ovakva oprema za potrebe Agencije što prije nabavi putem programa javnih investicija BiH za period 2011.-2013. godine.

Još je navela da Agencija raspisuje konkurs za svako pojedinačno radno mjesto, te istakla da Agencija neće preuzimati ničije kadrove, s obzirom da se za poslove u ovoj agenciji zahtijeva izuzetno visok stepen stručnosti kandidata. U prilog tome je navela činjenicu da je konkurs za popunjavanje radnog mjesta grafologa prošao tek iz trećeg puta, kada se javio kandidat koji je zadovoljio uslove koje je od njega zahtijevala Komisija sačinjena od najvećih stručnjaka na polju forenzike u BiH.

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (MVTEOBiH)

Dragiša Mekić, pomoćnik ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, (u daljnjem tekstu: MVTiEO) u svom izlaganju posebno se osvrnuo na Informaciju o izdatim dozvolama za promet oružja, vojne opreme i proizvoda dvojne namjene te Informaciju o realiziranim dozvolama za promet oružja, vojne opreme i proizvoda dvojne namjene koju Ministarstvo dostavlja Parlamentarnoj skupštini BiH i nadležnoj komisiji godišnje.

Naglasio je da MVTiEOBiH svoje obaveze ispunjava redovno i u skladu sa zakonom te da ničim ne treba dovoditi u pitanje podatke koje dostavljaju ZK.

Naglasio je i to da procedure o izdatim i realiziranim dozvolama su potpuno transparentne i da su izvještaji MVTiEOBiH ogledni, blagovremeni i potpuno transparentni za region.

Dušanka Majkić je nakon ove prezentacije, u okviru diskusije, naglasila da objašnjenja Dragiše Mekića nisu prihvatljiva i da MVTiEOBiH u svojim izvještajima za ZK ne može koristiti šifre i skraćenice za opremu koja se može daleko jednostavnije objasniti i klasificirati. Nedopustive su bilo kakve afere sa izvozom naoružanja i vojne opreme i izdavanjem dozvola za izvoz. Naglasila je da nepotpuni izvještaji očito koriste nekome u ovoj državi i MVTiEOBiH, tražeći da se zna ko je kupac robe koja se izvozi iz BiH. Tražila je i objašnjenja zašto ne radi sistem "Traker" koji ima smisla samo ako su predviđeni subjekti uključeni u dostavu podataka koji time proces čine transparentnim i potpuno zakonitim.

Izrazila je i nezadovoljstvo činjenicom da su međunarodne organizacije u BiH morale reagirati umjesto bh. institucija kada je u pitanju izvoz naoružanja vojne opreme na područja gdje se morao poštovati embargo na uvoz donesen od UN-a.

U raspravi su učestvovali: Viktor fon Vilken, Nermina Zaimović-Uzunović, Šefik DŽaferović i Staša Košarac koji je tražio od Dragiše Mekića da korektno razgovara i prihvata argumente koji su istaknuti s ciljem da se zna pravo stanje i istina o uvozu i izvozu naoružanja i vojne opreme. Naglasio je da su dodatni podaci nužni i onaj ko to podržava, bori se samo za istinu.

Komisija za deminiranje u BiH

Mustafa Pašalić, predsjedavajući Komisije, prezentirao je zakonski okvir za rad Komisije gdje je posebno naglasio Strukturu deminiranja u Bosni i Hercegovini.

Pošto su prvi put od formiranja članovi Komisije prisustvovali sastanku i bilo kojoj od aktivnosti ZK, podsjetio je na zadatke koje treba i koje će izvršavati. Komisija za deminiranje je u novom sazivu počela s radom u oktobru 2010. godine te je naglasio zatečeno stanje u kojem su, između ostalog, najbitnije sljedeće kvalifikacije:

- Nije bilo primopredaje između prethodne i novoimenovane komisije,
- Menadžment BHMAC-a je bez ograničenja mandata,
- Veliki broj pritužbi na proces deminiranja od samih učesnika i pritužbe na regularnost i pristrasnost u toku deminiranja,
- Pritužbe na rad ITF-a u smislu dodjele ugovora,
- Preuzete ingerencije i nadležnosti Komisije od Ministarstva vanjskih poslova BiH, odnosno službenika navedenog ministarstva,
- Revizorski izvještaj s rezervom za 2010. godinu BHMAC-u,
- Zakon koji je u pojedinim dijelovima neefikasan i nefunkcionalan,
- Smanjenje novčanih sredstava od strane donatora,
- Loša komunikacija između različitih interesnih strana kada su u pitanju protuminske akcije.

Izrazio je spremnost Komisije za deminiranje da se prihvati obaveza i da u potpunosti ispunjava svoje zadatke i misiju. U tom smislu objasnio je da će Komisija preduzeti mjere na otklanjanju sljedećih nedostataka:

- Pokušat će u narednom periodu posjetiti što više diplomatskih predstavništava i uz Izvještaj o zaostaloj kasetnoj municiji u BiH koji je sačinjen od organizacije NPA (Norveška narodna pomoć) osigurati donatore za deminiranje u BiH, uz konstataciju da bi bilo najefikasnije organizirati donatorsku konferenciju;
- Tražiti da se odobri učešće na međunarodnim konferencijama i pokuša vratiti kredibilitet koji je narušen neučešćem Komisije i odustajanjem donatora za deminiranje u BiH;
- Međunarodne obaveze koje je BiH preuzela dovedene su u pitanje i moglo bi doći do problema kada je u pitanju međunarodni status, euroatlantske integracije i pozicija koju ima BiH u pojedinim tijelima organizacija UN-a.

Centar za uklanjanje mina u BiH – BHMAC

Dušan Gavran, direktor BHMAC-a, prezentirao je trenutno stanje protuminskog djelovanja u BiH, aktivnosti Centra za uklanjanje mina u BiH, kapacitete za protuminsko djelovanje u BiH, plan protuminskog djelovanja u 2012. godini, objavljene tendere u 2011. godini – ITF

Slovenija, strategiju protuminskog djelovanja 2009.-2019., rješavanje zakonskog okvira protuminskog djelovanja (u daljnjem tekstu: PMD) - domaće i međunarodne obaveze. Upozorio je da postojeći zakon, te njegove izmjene i dopune, kao i Prijedlog novog zakona treba vratiti predlagачu, te u njega ugraditi stavke vezane za kasetnu municiju i uništavanje NUS-a, nedostatak finansijskih sredstava za PMD, nedovoljno izdvajanje na državnom nivou, smanjena donatorska ulaganja.

Predložio je da se sva sredstva za deminiranje izdvajaju preko jedinstvenog računa u BiH, da se dio novca od velikih investicija u BiH izdvoji za PMD, da se traži brže prilagođavanje za vladine institucije (BHMAC, Oružane snage, Civilna zaštita) za novonastale situacije, tj. prilagođavanje zahtjevima fondova EU za PMD.

Istakao je i njegovo viđenje odnosa s povjereničkim fondom za deminiranje - ITF Slovenija gdje je posebno insistirao na tome da se zna da Memorandum između BiH i Slovenije nije potpisan za 2009., 2010. i 2011. godinu. Izrazio je i neslaganje s tvrdnjom ITF Slovenija da su u periodu 1998.-2010. godina u BiH utrošili 158.574.210,43 USD, od čega je očišćeno 29.110.445 m² i tehnički izviđeno 30.751.384 m², što ne odgovara podacima baze podataka BHMAK-a.

Direktor Gavran tražio je što hitnije razjašnjenje po pitanju stavova ITF.

Tokom rasprave izraženo je nepodijeljeno mišljenje da Komisija za deminiranje treba što hitnije da se uključi u sagledavanje toka protuminskih akcija i da za to podnese izvještaj Vijeću ministara BiH i ZK s ciljem da se problemi riješe u skladu sa zakonom i strateškim opredjeljenjem u toj vrlo važnoj oblasti za građane BiH.

Misija OSCE-a u BiH

Šejla Bektašević, pravnik iz Odjela za sigurnosnu saradnju Misije OSCE-a u BiH, u skladu sa zaključcima Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH da treba što prije početi s pripremom prijedloga zakonskog rješenja o parlamentarnom nadzoru sektora odbrane i sigurnosti, prezentirala je jedan od mogućih pristupa u pripremi i izradi njegovog prijedloga.

ZAVRŠNI DIO:

Dušanka Majkić, predsjedavajuća Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH, zaključila je rad Radionice uz konstataciju da su u potpunosti ostvareni postavljeni ciljevi za njeno održavanje, te da će Zajednička komisija na jednom od narednih sastanaka predložiti zaključke koji će definirati obaveze svih subjekata i institucija u sektoru sigurnosti na otklanjanju slabosti i problema koji su bili predmet rasprave tokom održavanja dvodnevne radionice.

Posebno se zahvalila Misiji OSCE-a u BiH, Štabu NATO-A u Sarajevu i USAID-Program jačanja parlamenta koji su podržali održavanje radionice.

PRIJEDLOG ZAKLJUČAKA:

S ciljem otklanjanja slabosti u radu ministarstava, institucija i agencija iz sektora odbrane i sigurnosti, Zajednička komisija je na 6. sjednici, održanoj 18. 10. 2011., usvojila sljedeće **zaključke:**

1. **Obavezuju se Ministarstvo odbrane BiH i Zajednički štab Oružanih snaga BiH** da u roku od 30 dana dostave Zajedničkoj komisiji za odbranu i sigurnost podatke o trenutnom stanju i izvršenju obaveza po sektorima, problemima koje treba rješavati te rokovima izvršenja obaveza kroz jasno definiran **AKCIONI PLAN** u kojem su određeni nosioci, rokovi i odgovorna lica. Posebno su obavezni dostaviti podatke o sljedećem:
 - a. **Stanju materijalno – finansijskog računovodstva u OSBiH,**
 - b. **planu i rokovima izvršenja popisa oružja, municije i MES-a u svim skladištima OSBiH,**
 - c. **rezultatima izvršenja ponovne analize perspektivne vojne imovine,**
 - d. **o ispunjenju procedure javnih nabavki izradom pravilnika kojim će se definitivno utvrditi ove procedure,**
 - e. **informaciju o stanju personala s podacima o stanju:**
 - unapređenja oficira,
 - pojavama nepravilnosti, nezakonitosti i nepotizma,
 - prestanku službe profesionalnih vojnih lica u Oružanim snagama - dostaviti podatke koji su precizirani članom 101. stav 3. Zakona o službi u Oružanim snagama kojim se obavezuje MOBiH da će jednom godišnje informirati PSBiH o imenima i prezimenima, nacionalnoj pripadnosti i broju vojnika, podoficira i oficira te razlozima za produženje trajanja službe u OSBiH i nakon godina života predviđenih u stavu (1), tač. a), b) i c) ovog člana.
 - ljudskih prava u Oružanim snagama.
 - f. **Informaciju s potrebnom dokumentacijom o remontu helikoptera MI-8 i MI-17, te nabavci uniformi za pripadnike OSBiH,**
 - g. **Informaciju o trenutnom statusu izrade dokumenta „Pregled odbrane“,**
 - h. **Informaciju o dinamici predaje neperspektivnih lokacija civilnim vlastima, rješavanju viškova naoružanja, municije, minsko-eksplozivnih sredstava (MiMES) i drugih sredstava,**
 - i. **Informirati Zajedničku komisiju o stepenu realizacije zadataka koji su definirani godišnjim planom rada MO i ZŠ Oružanih snaga BiH za 2011.(zaključno sa 30.09.), razlozima neizvršenja obaveza te prijedlozima i nosiocima za njihovo otklanjanje,**

- j. **Izraditi prijedloge potrebnih dopuna zakonskih i podzakonskih akta koja će rad MOBiH i ZŠOSBiH učiniti efikasnijim i operativnijim.**

Nakon dostavljenih materijala, Ministarstvo odbrane BiH i Zajednički štab obavezuju se ponuditi termine za posjetu članova Zajedničke komisije gdje bi uz prisustvo najodgovornijih rukovodećih službenika i oficira po sektorima bili prezentirani akcioni plan, nosioci i odgovorna lica za njegovu realizaciju.

Ministarstvo odbrane BiH i Zajednički štab OSBiH imaju najveću odgovornost za izvršenje ovih zaključaka.

2. **Obavezuje se Ministarstvo sigurnosti BiH da u roku od 15 dana dostavi Zajedničkoj komisiji za odbranu i sigurnost podatke o trenutnom stanju i izvršenju obaveza po sektorima, problemima koje treba rješavati te rokovima izvršenja obaveza kroz jasno definiran akcioni program u kojem su određeni nosioci, rokovi i odgovorna lica. Posebno su obavezni dostaviti podatke o sljedećem:**
- a. **Toku realizacije Strateškog plana Ministarstva sigurnosti BiH 2011. - 2013. godina po definiranim ciljevima,**
 - b. **Stanju i stepenu realizacije definiranih obaveza po sektorima s jasno definiranim problemima, mogućim prijedlozima rješenja i nosiocima u izvršenju zadataka,**
 - c. **Definirati sigurnosne izazove u BiH i strategiju za njihovo rješavanje,**
 - d. **Stanju personala s preciznim podacima o rukovodećim državnim službenicima, nacionalnoj strukturi i prijedlozima koji treba da otklone postojeći debalans,**
 - e. **Održanim sastancima ministra, zamjenika ministra i sekretara sa direktorima sigurnosnih agencija za 2010. i 2011. godinu s tematikom i listom prisutnih lica,**
 - f. **Razlozima neprovođenja zaključaka Predstavničkog doma PSBiH o DNK laboratoriji od maja 2010. godine.**

Nakon dostavljenih materijala Ministarstvo sigurnosti BiH obavezuje se ponuditi termine za posjetu članova Zajedničke komisije gdje bi, uz prisustvo najodgovornijih rukovodećih službenika i direktora policijskih agencija, iz sastava Ministarstva prezentirali stanje, odgovore i akcioni program za otklanjanje slabosti te bili određeni nosioci i odgovorna lica za njegovu realizaciju.

Ministarstvo sigurnosti BiH obavezuje se prezentirati koncept realizacije ovog zaključka.

3. **Državna agencija za istrage i zaštitu SIPA obavezuje se da redovnom procedurom dostavi prijedloge za poboljšanja zakona koji bi omogućili efikasniji rad ove sigurnosne agencije.**

Direktor SIPA-e obavezuje se da o preduzetim aktivnostima informira Zajedničku komisiju za odbranu i sigurnost BiH u roku od 30 dana nakon čega će ZK posjetiti Agenciju s ciljem sagledavanja stanja i definiranja prioritetnih zadataka u daljnjem jačanju agencije i njene ukupne efikasnosti.

4. **Direktor Granične policije BiH**, s ciljem pronalaženja mogućnosti za bolja rješenja za rad GPBiH, obavezan je pripremiti i u proceduru proslijediti izmjene i dopune zakonskih akta kojima će se rad Granične policije BiH učiniti još efikasnijim.

Strategijom Granične policije (2010.-2014.) u kojoj je utvrđeno pet ključnih ciljeva/prioriteta koji će omogućiti GPBiH da ispuni svoju misiju i viziju potrebno je dostići definirane ciljeve o čemu je potrebno dva puta godišnje informirati ZK koja će kroz terenske posjete regionalnim uredima i druge forme rada sa GPBiH uvjeriti se u realizaciju postavljenih ciljeva.

5. **Direktor i zamjenici direktora Direkcije za koordinaciju policijskih tijela** obavezuju se da realiziraju postavljene prioritetne ciljeve Direkcije:
 - a. osiguranje trajnog smještaja Direkcije,
 - b. Jačanje kapaciteta (osoblje, oprema, ...),
 - c. instaliranje centralnog servera za elektronsku razmjenu podataka između policijskih tijela i tužilaštava,
 - d. potpisivanje memoranduma o saradnji, pružanju međusobne pomoći i koordinaciji poslova iz oblasti obavještanja i zaštite VIP osoba i objekata,
 - e. provođenje Tvining projekta,
 - f. kontinuirana podrška redovnom održavanju sastanaka Koordinacije direktora policijskih agencija za provođenje zakona u BiH i glavnog tužioca Tužilaštva BiH.

ZK će, u skladu s Orijentacionim planom rada za 2011. godinu, posjetiti Direkciju i steći uvid u realizaciju postavljenih ciljeva te definirati zajedno s menadžmentom dalje moguće aktivnosti i pomoć u rješavanju trenutnih problema.

6. **Direktorica Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja Bosne i Hercegovine** obavezuje se da informira ZK o realizaciji zaključaka PSBiH o statusu DNK laboratorije te da preduzme dalje mjere na poboljšanju koordinacije i saradnje s policijskim agencijama s ciljem korištenja kapaciteta koji su na raspolaganju.
7. **Agencija za policijsku podršku BiH i Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova BiH** obavezuju se da nastave sa ispunjavanjem postavljenih ciljeva. Potrebno je da koriste postojeće kapacitete, naprave pregled postojećih zakonskih i podzakonskih rješenja, njihovu stvarnu validnost u praksi te moguće dopune koje bi učinile njihov rad efikasnijim.

Koordinaciju s policijskim agencijama potrebno je unaprijediti i učiniti sve da se pokaže opravdanost u izvršenju definiranih misija agencija. ZK će u skladu sa Orijentacionim planom rada posjetiti navedene agencije i detaljnije se upoznati sa stanjem u njima.

8. **Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (MVTEOBiH)** se obavezuje da ZK dostavi potrebne podatke o izdatim i realiziranim dozvolama za izvoz i uvoz naoružanja i vojne opreme za 2009. i 2010., stanjem Traker sistema i njegovom korištenju u svrhu za koju je namijenjen. Potrebno je u roku od 30 dana da dostave prijedlog zakonskih rješenja koja će procedure i rad MVTEOBiH učiniti efikasnim, transparentnim i u zakonskim okvirima kredibilnim subjektom u ovoj oblasti. Zajednička komisija će posjetiti MVTEO i upoznati se sa radom Traker sistema i izdavanja dozvola.
9. **Komisija za deminiranje u BiH** se obavezuje da u roku od 30 dana putem Ministarstva civilnih poslova BiH uputi u parlamentarnu proceduru prijedlog zakona o protuminskim akcijama u BiH. Potrebno je da organizira sastanak s direktorom i rukovodstvom BHMACH-a gdje će se do usvajanja novog zakonskog rješenja uraditi prijedlog akcionog plana za otklanjanje trenutnih problema u funkcioniranju BHMACH-a. Potrebno je popisati imovinu i opremu za deminiranje, sagledati stanje personala, aktivnosti ITF i njegove odnose sa BHMACH-om, sagledati stanje na radilištima te provođenje strategije za deminiranje u praksi.

Komisija za deminiranje BiH se obavezuje da, kada pripremi radni tematski sastanak s rukovodstvom BHMACH-a, na njega pozove i članove ZK da prisustvuju tom skupu s obzirom na aktivnosti ZK do kraja 2011. godine te da s punim angažmanom realizira obaveze koje su prezentirane tokom radionice.

Ponuđeni termin za sastanak potrebno je usaglasiti s Uredom sekretara ZK.

Predsjedavajuća
Zajedničke komisije
Duška Majkić

Dostavljeno:

- naslovu,

- a/a